

**Notitie : Quickscan flora en fauna Hoog-
straat 32 te Heesch, Gemeente
Bernheze**

Datum : 7 november 2016
Opdrachtgever :
Projectnummer : 211x08785
Opgesteld door : Ineke Kroes
Gecontroleerd :
door

Gemeente Bernheze heeft het voornemen om van de locatie aan de Hoogstraat 32 te Heesch de bestemming te wijzigen. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldie-

ren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemers passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze be-schermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juri-disch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling be-schermd dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestpe-riode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 4 november 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

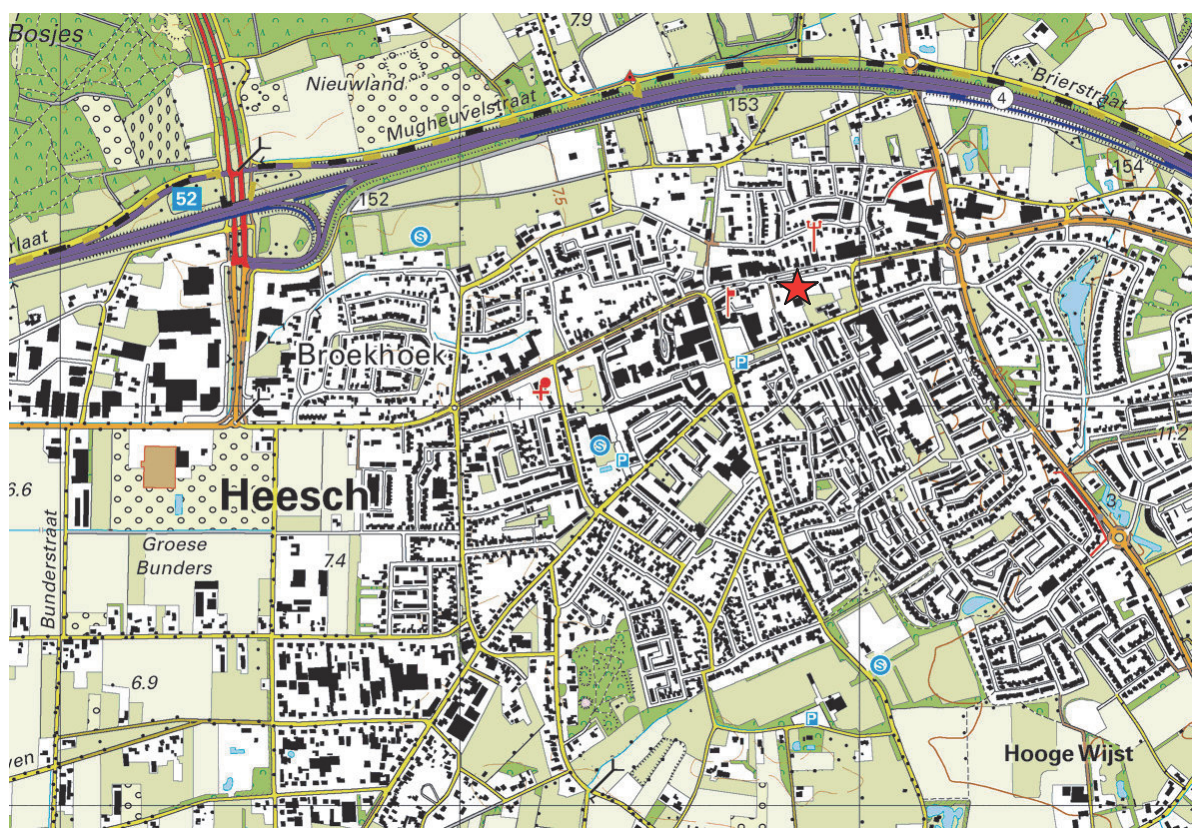
De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Hoogstraat 32 te Heesch, Gemeente Bernheze. De Amersfoort-coördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 164,848, Y= 416,256. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto plangebied. Het perceel is rood omlijnd. Bron: Google maps.

Figuur 2: Topografische kaart plangebied

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit verschillende elementen, te weten een bestrate toegangsweg en een bestraat pleintje voor een laag KPN-gebouw. Er is rondom de bestrating wat opgaande begroeiing. Ten westen van het KPN-gebouw ligt een achtertuin met voornamelijk gazon, omringd door lage houtige beplanting. Op dit deel van het plangebied staat een open veldschuur met daarachter twee houten schuurtjes. Er staat een forse eikenboom direct naast de veldschuur. Het naastliggend perceel, ten oosten van het KPN-gebouw, wat op figuur 1 nog is weergegeven als weiland, is inmiddels voor het grootste deel bebouwd. Het plangebied ligt in de kern van Heesch, in het noordelijk deel van het dorp.

De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 6) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 3: Overzicht oostkant van het KPN-gebouw. Foto genomen in westelijke richting.

Figuur 4: Overzicht pad naar het KPN-gebouw. Foto genomen in zuidelijke richting.

Figuur 5: Zijpad langs het KPN-gebouw aan de westkant. Foto genomen in noordelijke richting.

Figuur 6: Zijpad langs het KPN-gebouw aan de noordkant. Foto genomen in westelijke richting.

Figuur 7. Zuidzijde van het KPN-gebouw, met bestrating ervoor. In deze muur zitten open stootvoegen, geschikt voor vleermuizen. Foto genomen in noordelijke richting.

Figuur 8. Detail muur KPN-gebouw aan de zuidzijde, met open stootvoeg.

Fig. 9. Opgaande begroeiing aan de rand van de bestrating, ten zuiden van het KPN-gebouw. Foto genomen in oostelijke richting.

Figuur 10. Vooraanzicht van het westelijk deel van het plangebied, gezien vanaf de Pastoor Scheepensstraat. Foto genomen in oostelijke richting.

Figuur 11. Open schuur op het westelijk deel van het plangebied. Foto genomen in oostelijke richting.

Figuur 12. Achtertuin tussen de open schuur en het KPN-gebouw. Foto genomen in noordoostelijke richting

Figuur 13. Forse eik naast de open schuur, bevat geen holtes of kieren die geschikt zijn voor vogels of vleermuizen.

Figuur 14. Houten schuurtje direct achter de open schuur. Foto genomen in noordelijk richting.

Figuur 15. Goed onderhouden siertuin in de zuidwesthoek van het plangebied

Figuur 16. Goed onderhouden siertuin in de zuidwesthoek van het plangebied

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling is de realisatie van woningen op de planlocatie. Hiervoor zal mogelijk het KPN-gebouw gesloopt worden, de bestrating zal verwijderd worden en de opgaande vegetatie en grasvegetatie zal verdwijnen. Mogelijk zal de grote eik gekapt worden, de houten schuurtjes en/of de veldschuur verdwijnen. Er zal grondverzet plaatsvinden en de grond zal bouwrijp worden gemaakt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op 13,3 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn significante effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel of het attentiegebied ecologische hoofdstructuur. Negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden (het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel en het attentiegebied) worden uitgesloten. In de planvorming hoeft verder geen rekening gehouden te worden met planologisch beschermde gebieden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Uit de omgeving is het voorkomen van de gewone/ spindotterbloem en het prachtklokje bekend. Het plangebied is echter voor het grootste deel bestraat. Verder is er opgaande begroeiing en grasvegetatie. Er is binnen dit plangebied geen geschikte habitat voor genoemde of andere beschermde vaatplanten. Negatieve effecten op beschermde vaatplanten worden daarom op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (veldmuis, egel, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van deze of andere grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Het voorkomen van eekhoorn (tabel 2) en de das (Tabel 3) is uit de directe omgeving bekend. Binnen het plangebied zijn echter geen verblijfplaatsen en/of sporen van eekhoorns, dassen of andere beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. In de grote eik zijn geen nesten aangetroffen van eekhoorn. Gezien het beheer, de stedelijke ligging van het plangebied en het, met uitzondering van die ene grote eik, ontbreken van geschikte bomen voor de eekhoorn op, en in de buurt van het plangebied, wordt het redelijkerwijze uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van eekhoorn. Het plangebied biedt geen foerageermogelijkheden voor de das. Negatieve effecten voor grondgebonden zoogdieren kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger (tabel 3), allen gebouw bewonende vleermuissoorten. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de bebouwing. Via de aanwezige open stootvoegen in het KPN-gebouw hebben vleermuizen toegang tot de spouwmuur. Er zijn in de zuidmuur van het KPN-gebouw geschikte invliegopeningen aangetroffen voor vleermui-

zen. De veldschuur, de siertuin en de houten schuurtjes bieden mogelijk in geringe mate mogelijkheden als foerageergebied voor vleermuizen. Er is echter in de omgeving ruim voldoende foerageergebied, in de vorm van aanwezig groen in omringende achtertuinen aanwezig.

Effectenbeoordeling

Met de ontwikkeling zullen mogelijk de huidige muren van het KPN-gebouw niet meer beschikbaar zijn en zal tevens opgaande vegetatie rondom het gebouw worden weggehaald. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn niet op voorhand uitgesloten als het KPN-gebouw verdwijnt. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen in het KPN-gebouw voor vleermuizen is in dat geval noodzakelijk om negatieve effecten te kunnen voorkomen. Indien dit KPN-gebouw echter blijft staan, zijn negatieve effecten voor vleermuizen redelijkerwijze uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn nabij het plangebied enkele vogelsoorten waargenomen waaronder merel en houtduif. Binnen het plangebied bieden de bomen, de haag en overige opgaande begroeiing geschikte nestlocaties voor broedvogels. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen van broedvogels. Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zoals huismus, gierzwaluw, buizerd, steenuil en roek zijn bekend in en nabij het plangebied. Nestlocaties of individuen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen binnen het plangebied. Het KPN-gebouw leent zich niet voor vogels met jaarrond beschermde nesten. De veldschuur evenmin. Het plangebied is relatief klein van oppervlakte en is als foerageergebied voor roofvogels ongeschikt.

Effectenbeoordeling

Door de ingreep gaat opgaande begroeiing, gras- en kruidenvegetatie verloren. Door werkzaamheden aan, en in de directe omgeving van deze opgaande begroeiing kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legfels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Het KPN-gebouw leent zich niet voor vogels met jaarrond beschermde nesten, evenals de veldschuur. Het plangebied is relatief klein van oppervlakte en is als foerageergebied voor roofvogels ongeschikt. Het is om die reden redelijkerwijze uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die ook in de (wijdere) omgeving tot broeden kunnen komen.

Vissen, amfibieën en reptielen

Gezien het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied wordt het voorkomen van beschermde vissen en de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van amfibieën uitgesloten.

Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (tabel 1 soorten). Het plangebied is niet geschikt voor beschermde reptielen, er is geen geschikt habitat binnen het plangebied. Negatieve effecten voor beschermde vissen, amfibieën en reptielen worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Met respect aan de winterrust van amfibieën hoeven er verder geen specifieke maatregelen te worden genomen met inachtneming van de zorgplicht.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Er zijn uit de omgeving geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelde diersoorten. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten, o.a. vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (veldmuis, egel, etc.) kunnen gebruik maken van het plangebied. Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Binnen het plangebied kunnen vaste verblijfplaatsen voor zwaar beschermde soorten vleermuizen (tabel 3) aanwezig zijn in het KPN-gebouw. Indien dit gebouw gesloopt wordt, zijn negatieve effecten niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen en functionele gebruik van het plangebied door vleermuizen is in dat geval noodzakelijk. Indien dit gebouw intact blijft, zijn negatieve effecten voor vleermuizen uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de aanwezige bomen, struiken en overige opgaande begroeiing. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk vermindert.
- Er zijn geen nesten en er is geen foerageergebied aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten redelijkerwijze worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn exemplaren van algemeen beschermde amfibiesoorten (tabel 1) te verwachten. Negatieve effecten op voortplantingsplaatsen zijn op voorhand uitgesloten. Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de algemene zorgplicht.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn mogelijk specifieke maatregelen nodig voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën.